

15 sierpnia 1991 r w czasie odbywającego się w Częstochowie VI Światowego Dnia Młodzieży Ojciec Święty Jan Paweł II przyjął z rąk Prezydenta Tadeusza Wrony i Rady Miasta Honorowe Obywatelstwo Częstochowy.

Byliśmy pierwszym miastem na świecie, którego Honorowym Obywatelstwem stał się Papież - Polak. Zabiegi o zgodę Ojca Świętego trwały od sierpnia 1990 r. Inicjatywa nadania Obywatelstwa została jednomyślnie wsparta przez wszystkich radnych. Pomocy w dotarciu do Ojca Świętego udzielił Biskup Częstochowski ks. Stanisław Nowak (arcybiskupstwo powstało dopiero w 1992 r.) i Nuncjusz Apostolski ks. Arcybiskup Józef Kowalczyk. W marcu 1991 r. Prezydent Tadeusz Wrona na własny koszt pojechał do Rzymu, gdzie z pomocą ks. Stanisława Dziwisza uzyskał dostęp do Ojca Świętego. W czasie audyencji generalnej Prezydent złożył formalną prośbę o przyjęcie honorowego obywatelstwa. Trzy tygodnie później Częstochowa doczekała się odpowiedzi. List z Sekretariatu Stanu Stolicy Apostolskiej informował, że Ojciec Święty zgadza się na przyjęcie tego tytułu, biorąc pod uwagę szczególny charakter miasta Częstochowy, jako duchowej stolicy polskiego Narodu i miejsce niezliczonych pielgrzymek maryjnych.

27 maja 1991 r., w pierwszą rocznicę wyborów samorządowych, odbyła się XIV nadzwyczajna Sesja Rady Miasta. Jedynym jej punktem była uchwała o nadaniu Ojcu Świętemu tytułu Honorowego Obywatela Częstochowy - w dowód miłości wierności i głębokiego przywiązania

mieszkańców Maryjnego Grodu, uznając Jego najwyższy autorytet moralny.

Sesję prowadzoną przez Przewodniczącego Rady Teodora Harabasza rozpoczęto odśpiewaniem hymnu "Gaude Mater Polonia". Laudację z okazji nadania tytułu odczytał Prezydent Tadeusz Wrona. Odczytano list Prezydenta RP Lecha Wałęsy skierowany do Rady: "Pragnę wyrazić głęboką radość z powodu dzisiejszej uroczystości. Oto Umiłowany Syn naszej Ojczyzny, Jego Świątobliwość Papież Jan Paweł II staje się Honorowym Obywatelom miasta leżącego u stóp tak ukochanej przez Niego Jasnej Góry. Dziękuję Wam za uhonorowanie naszego Papieża (...)" Listy przysłali m.in. Sekretarz Generalny Episkopatu Polski ks. Arcybiskup Bronisław Dąbrowski i ks. Kardynał Franciszek Macharski.

W sesji uczestniczył Biskup Częstochowski ks. Stanisław Nowak, Generał Zakonu O. Paulinów o. Jan Nalaskowski, przedstawiciele parlamentu i administracji rządowej. Uchwałę przyjęto przez aklamację, radni wstali ze swoich miejsc. Nadanie Honorowego Obywatelstwa Ojcu Świętemu podkreślono odśpiewaniem na zakończenie hymnu państwowego. W części artystycznej sesji aktorzy Teatru im. A. Mickiewicza prezentowali fragmenty spektaklu Karola Wojtyły "Brat naszego Boga". Sesji towarzyszyła wystawa dokumentów archiwalnych, fotogramów z wizyt Ojca Świętego w Częstochowie oraz obrazów Aleksandra Markowskiego i Władysława Ratusińskiego. Uroczystość wręczenia Aktu Nadania Honorowego Obywatelstwa odbyła się 15 sierpnia 1991 r. w Sali Rycerskiej Klasztoru Jasnogórskiego. Uczestniczyli w niej: Rada i Zarząd Miasta Częstochowy, przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta, pracownicy Urzędu Miasta. Obecny był także Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" Marian Krzaklewski oraz delegacje miast współpracujących z Częstochową: Lourdes, Loreto, Altötting i Pforzheim. Ojcu Świętemu wręczono wypisany ręcznie na specjalnie zdobionym rycinami arkuszu Akt Nadania Honorowego Obywatelstwa i symboliczny klucz srebrny do bram miasta (przygotowany przez prof. Zbigniewa Piłkowskiego z Politechniki Częstochowskiej). Takie same klucze oraz odpis Aktu Nadania Obywatelstwa trafiły do sanktuarium jasnogórskiego oraz do muzeum częstochowskiego.

Dodatkowo Prezydent i Przewodniczący Rady wręczyli Papieżowi tekę z pracami częstochowskich artystów plastyków, płytę kompaktową Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej "Maryjo Królowo Polski" oraz obraz z wizerunkiem Ojca Świętego pędzla Władysława Ratusińskiego.

Papież przekazał na ręce Prezydenta Tadeusza Wrony trzy medale papieskie: złoty, srebrny i brązowy. Odpis Aktu Nadania, odlew klucza i medale papieskie po zakończeniu uroczystości eksponowane były w Muzeum Miejskim w Ratuszu.

Przemówienie Ojca Świętego Jana Pawła II - 15 sierpnia 1991 rok:

Pragnę bardzo podziękować prezydentowi miasta i Radzie za to wyróżnienie, które mnie spotyka. Zdaje sobie sprawę z tego, że Częstochowa w życiu naszego narodu, w życiu Kościoła, w życiu Europy, a nawet całej ludzkości znaczy wiele, jest to imię szczególne. To imię nadała wam, można powiedzieć, Matka Boża.

Są różne motywy: historyczne, społeczne, ekonomiczne, które składają się na powstanie i rozwój Częstochowy, ale to szczególne imię nadała wam Matka Boża. Można powiedzieć, że jest to miasto teologiczne, mariologiczne, w tym sensie, że jego istotne znaczenie wywodzi się z imienia Matki Boga, a w szczególności z imienia tej matki Boga, która stała się Królową Polski. I chociaż akt historyczny tego ogłoszenia Królową Korony Polskiej dokonał się we Lwowie, to jednak rzeczywistość przeniosła to królowanie na Jasną Górę, a więc do Częstochowy. W szczególności zaś rok 1656 nadał tej inwestyturze maryjnej dla Jasnej Góry i dla Częstochowy wymowę, której nie da się usunąć z dziejów Polski, z dziejów Kościoła, z dziejów duszy polskiej, a także z dziejów Częstochowy, czyli waszego miasta. Więc przez ten akt, którego zechcieliście dokonać, ja czuję się włączony jeszcze bardziej w ten właśnie szczególny, historiozabawczy proces mariologiczny, proces teologiczny. Równocześnie proces, który kształtuje bardzo głęboko dzieje mojej ojczyzny. I dlatego serdeczne "Bóg zapłać", dziękuję wam wszystkim.

Składam to podziękowanie na ręce prezydenta miasta i Rady, ale przyjmuję - darujcie - przyjmuje to wyróżnienie w pewnym sensie od samej Pani Jasnogórskiej. Jesteście w jakimś sensie szafarzami tej części tajemnicy jasnogórskiej, która się w tym waszym postanowieniu, w tym waszym nadaniu wyraża. Jesteście szafarzami tej jakiejś części tajemnicy.

Życzę waszemu miastu, a mogę powiedzieć w tym wypadku "naszemu miastu", w sposób szczególnie życzę wielorakiego rozwoju, podejmowania różnych zadań, takich jak to wielkie zadanie, któreście teraz przyjęli i z taką radością wypełnili, przyjmując tutaj młodzież z Polski całej i z tylu krajów europejskich, i spoza Europy. Życzę rozwoju, także rozwoju w znaczeniu kulturalno - społecznym i ekonomicznym, wszystkiego tego, co składa się na ludzką egzystencję.

Nade wszystko rozwoju w znaczeniu charyzmatycznym, ponieważ Częstochowa przez Jasną Górę ma w sobie pewien charyzmat. W tym znaczeniu charyzmatycznym niech się także rozwija wasze miasto. Niech coraz lepiej służy Bożym zamiarom w stosunku do naszego narodu i do innych ludów i narodów, ponieważ jasnogórskie sanktuarium jest na pewno sanktuarium o wielkim zasięgu międzynarodowym, nie tylko narodowym. Szczęść Boże!

Przyjmijcie, drodzy państwo, w tym dniu uroczystym również moje błogosławieństwo dla waszych rodzin, dla waszych współobywateli, dla waszych świątyń, a w szczególności dla Jasnej Góry.

Przemówienie Prezydenta Częstochowy Tadeusza Wrony 15 sierpnia 1991 rok:

Ojciec Święty, Częstochowa, zwana powszechnie duchową stolicą Polski, przeżywając historyczne i niepowtarzalne chwile VI Światowego Dnia Młodzieży, ma szczęście zaprosić Cię do swojej obywatelskiej społeczności. Jest to dla nas największa radość i zaszczytne wyróżnienie zaliczyć Cię, Ojciec Święty do grona obywateli, którzy w biegu historii naszego miasta opromienili je swym imieniem i zasługami.

My wszyscy, obywatele i władze miasta, zdajemy sobie w pełni sprawę z doniosłości motywów, które wpłynęły na decyzję przyjęcia naszej prośby przez Następcę Piotra, Ojca chrześcijaństwa. Jasna Góra jest integralną częścią Częstochowy, a Ty, Ojciec Święty, jesteś zawsze sercem obecny u stóp naszej Matki. Ta więź wyraziła się trwale zawołaniem Totus Tuus, co jest rzeczywistością Twojego życia i posługiwania.

Oficjalny akt zewnętrzny wręczenia Ci przez samorząd Częstochowy - dokumentu pierwszego w historii miasta - tytułu Honorowego Obywatela oraz klucza - symbolu jest skromnym wyrazem wielorakich więzów duchowych, jakie łączą Cię z naszym niezwykłym miastem. (...)

Naszym pragnieniem jest wszechstronny rozwój miasta: kulturalny, ekonomiczny, i intelektualny. W tych ważnych pracach i zadaniach, a także trudnościach i zmaganiach będzie w nas wszystkich świadomość Twojej, Ojciec Święty, obecności, Twojej modlitwy i ojcowskiego błogosławieństwa. Niech nam będzie wolno przyjmować Cię odtąd jako pierwszego obywatela miasta, naszego ojca i niezawodnego przyjaciela.

Dziękujemy za dar spotkania młodzieży świata w Częstochowie, dziękujemy za dar honorowego obywatelstwa, dziękujemy za dary miłości.

